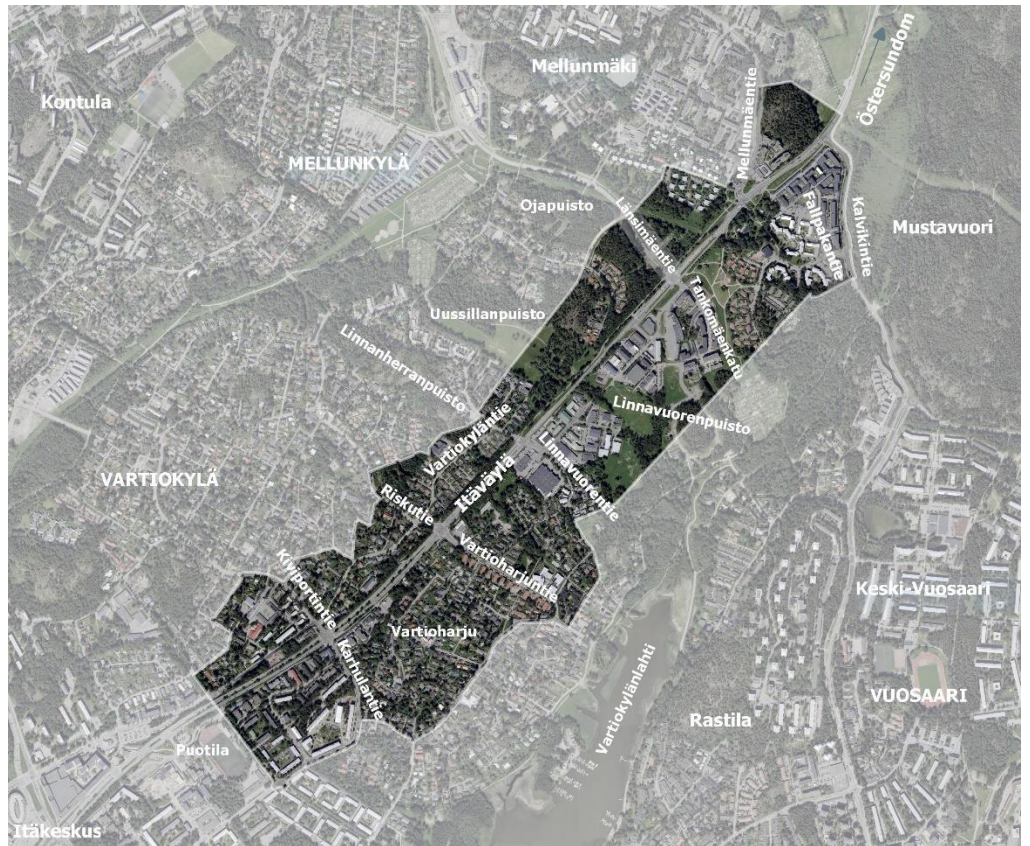

Vuorovaikutusraportti

Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet

Päivätty 9.5.2022
Diaarinumero HEL 2022-004834
Hankenumero 6444_1

Suunnittelualueen rajaus.

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

Jäljennökset kaikista suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana saaduista kannanotoista ja mielipiteistä ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käytiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköposti helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Liite

Asukastilaisuuden 1.12.2022 muistio

Yhteenvedot esitetystä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) sekä suunnitteluperiaatteiden luonnoksen nähtävilläolo 9.5.–6.6.2022

OAS:n sekä suunnitteluperiaatteiden luonnoksen nähtävilläolon aikana 9.5.–6.6.2022 verkossa toteutettiin asukaskysely. Kyselyyn osallistui 1 140 vastaajaa. Asukaskyselyn tuloksista on tehty yhteenveto ”Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet – asukaskyselyn lopputaportti”.

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteista kohdistuivat alueen teknisiin ominaisuuksiin kuten voima- ja vesihuoltojohtoihin ja joukkoliikenteeseen, raskaan liikenteen huomioimiseen sekä kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan tuleviin tarpeisiin alueella.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen toimiala

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Helen Sähköverkko Oy

Mellunkylä-Vuosaari 2 x 110 kV -voimajohtoa ei ole tarvetta kaapeleida, eikä se ole sähköverkon kehittämissuunnitelmissa. Olemassa oleva voimajohto tulee huomioida jatkossakin kaupungin kehityksessä.

Vastine:

Maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon olemassa olevan voimajohtojen aiheuttamat reunaehdot uudelle rakentamiselle. Ilmajohtoa koskevien alueiden jatkosuunnittelun osalta kaupunki neuvottelee Helen Sähköverkko Oy:n kanssa mahdollisista tarpeista ja suunnitelmista erikseen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Alueen mahdollinen täydennysrakentaminen tukee MAL 2019 -suunnitelman tavoitteita. Kestävien kulkumuotojen priorisoiminen liikennesuunnittelussa tukee HSL:n tavoitteita. Suunniteltu pikaraitiotie kasvat-taisi HSL:n operointi- ja infrakorvauksia, eikä sen rahoittaminen lipputu-loilla ole mahdollista. Tämä on otettava huomioon, kun raitiotien kannattavuutta arvioidaan.

Alueen bussiliikennettä on mahdollista lisätä kysynnän kasvaessa. Itäväylä on myös erityiskuljetusten reitti. Mahdollinen tuleva raitiotie ja erityiskuljetusten reitit ja liikenne on sovittava yhteen. Bussipysäkkien mitoituksessa olisi hyvä varautua esim. mahdollisiin nivelbusseihin.

Vastine:

Suunnitteluperiaatteissa varaudutaan HSL:n esittämiin näkökohtiin.

Raitioliikenteen osalta kyseessä on pitkän aikavälin raitiotievaraukset. Niiden osalta tehdään tarvittavat selvitykset ennen kuin niitä lähdetään toteuttamaan. Raitiotien toteuttaminen edellyttää myös sellaista joukko liikenteen kysyntää, jota ei voida muilla joukkoliikennevälineillä toteuttaa. Erikoiskuljetusreitit ovat tiedossa ja niiden tilavaraukset on alustavien luonnosten perusteella mahdollista sovittaa yhteen raitioliikenteen kanssa.

Bussipysäkkejä koskevat ratkaisut suunnitellaan asemakaavoituksen ja siihen liittyvän liikennesuunnittelun yhteydessä. Yksityiskohdat ratkaistaan katu/tiesuunnittelussa riippuen siitä, onko Itäväylä suunnitteluajan kohtana katu vai maantie.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto

Johdot ja viemäriinjat tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Vesihuollon yleissuunnitelma tulee laatia kustannusarvioineen. Putkille ja laitteille on jätettävä riittävät tilavaraukset. Johtokujan aluevarausten tarve selvittävää.

Vastine:

Alueen jatkosuunnittelun yhteydessä laaditaan tarvittavissa määrin vesihuollon ja johtosiirtojen suunnitelmat, varmistetaan riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille sekä laaditaan niiden kustannusarviot. Suunnittelussa tehdään yhteistyötä HSY:n kanssa riittävässä määrin.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen toimiala

Sosiaali- ja terveystoimen itäisen suurpiirin palveluverkko kattaa suunnittelualueen. Sosiaali- ja terveystoimi on antanut jo aikaisemmin lausunnon kahdesta suunnittelualueeseen liittyvästä vireillä olevasta asemakaavasta.

Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen rakennuksen suunnittelussa on otettu huomioon palvelualueen väestönkasvun edellyttämä palvelutarve vuoteen 2035 saakka.

Sosiaali- ja terveystoimi pyytää kaupunkiympäristöä selvittämään mahdollisuuksia sijoittaa uusia vammaistyöhön tarvittavia toimitiloja uusilla asuntoalueilla. Sosiaali- ja terveystoimen tarvekuvaus sisältää yhdeksän uutta vaativan tuen ryhmäkotia. Viisi aikuisten ryhmäkotia vaativat

oman tontin ja neljä lasten ja nuorten ryhmäkotiä voidaan toteuttaa HEKA:n muun asumisen yhteyteen, hyvällä suunnittelulla ja kulkuyhteydet täysin eriytettyinä. Hankkeiden yhteenlaskettu laajuus on noin 2250 brm². Tarve on ajankohtainen ja hankkeet ovat kiireellisiä.

Sosiaali- ja terveystoimi pitää tärkeänä raideliikenneyhteyden toteuttamista alueen kehittämisen ja palvelujen saavutettavuuden kannalta. Asukasmäärän kehittyminen tullaan ottamaan huomioon sosiaali- ja terveystoimen palveluverkon suunnittelussa.

Vastine:

Uusien asuinalueiden sekä täydennysrakentamisalueiden asemakaavoituksessa vammaistyöhön tarvittavien toimitilojen tarve huomioidaan ja yhteistyötä tehdään sosiaali- ja terveystoimen kanssa asemakaava-hankkeissa.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteista kohdistuivat suunnittelualueen lisärakentamiseen kerrostaloin nykyiselle pientalovaltaiselle asuinalueelle. Yhdistykseltä tullut kannanotto käsitteli luonnonsuojelua ja monimuotoisuuden vaalimista alueella.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 2 kpl.

Vastineet mielipiteisiin

Mielipide 1

Suunnitteluperiaatteet eivät ota huomioon Vartioharjun alueen omaleimaista omakotitaloympäristöä. Esitetty varsin raskas kerrostalorakentaminen tuhoaa kokonaan alueen pientalomaiset piirteet, ja näivettää vähitellen tämän puutarhakaupungin. Suunnitteluperiaatteiden mukaan ”*Alueelle tavoitellaan ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävämpää ympäristöä*”. Esitetty suunnitelma ei kuitenkaan vastaa mitenkään etenkään ekologisiin, ja tuskinpa sosiaalisiin ja kulttuurisiin tavoitteisiin. Ainoa tavoite näyttää olevan taloudellisen kehityksen kasvaminen muiden arvojen kustannuksella. Mielipiteen esittäjä on sitä mieltä, että Helsingin kaupunki tulisi hylätä suunnitelma.

Vastine:

Suunnitteluperiaatteiden kautta tutkitaan alueen kehittämispotentiaali sekä maankäytön uudistamisen ja kehittämisen periaatteellisia ratkaisuja. Kyseessä on suunnitteluperiaatetasoinen ja strateginen suunnitteluväline, jonka pohjana on Helsingin yleiskaava 2016:n mahdollistama muutos, ja joka mahdollistaa Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 ”Kasvun paikka” tavoitteena olevan asukasmäärän kasvun. Suunnitteluperiaatteiden alue on yleiskaavassa 2016 osoitettu pääasiassa asuntovaltaiseksi alueeksi.

Suunnittelualan luonne nykyisin on liikenneväylän varsi meluesteinen ja erityyppisine risteyksineen rakennuskannan vaihdellen pientaloista kerrostaloihin ja toimitilarakennuksiin ja puistoalueiden reunamiin. Ominaista on myös verrattain vahva pientaloalueen identiteetti ja siellä on keskenään hyvinkin eri ikäistä rakennuskantaa.

Pientaloalueen identiteetti tulee säilymään – suurin muutos keskittyy väylän varrelle. Itäväylän varren muuttuminen kaupunkibulevardimaiseksi katu ympäristöksi ei välttämättä mene ristiin 'kylämäisten' arvojen kanssa, vaan tulevassa kaupunkiympäristössä on mm. paremmat palvelut, paremmat pyörä- ja kävelytie ja yhteydet sekä liikennejärjestelyjen myötä vähemmän melua.

Suunnitteluperiaatteiden valmistelu on tullut vireille kaupungin aloitteesta, mutta sen laatimiseen ryhtymiseen ovat vaikuttaneet mm. alueelta tulleet muutamat asemakaavamuutoshakemukset. Näiden myötä on ryhdytty tekemään suunnitteluperiaatteita, jotta niiden kautta syntyy käsitys alueesta kokonaisuutena. Suunnittelussa huomioidaan maanomistajien, maata vuokraavien ja asukkaiden tarpeita ja toiveita.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry

Yhdistys on tehnyt alueelle viime vuosina useita maastoretkiä, joilla on tutustuttu alueen luontoon ja kulttuuriympäristöön. Yhdistys keskittyy mielipiteessään luontoalueisiin, niitty- ja metsäverkostoon sekä luonnon monimuotoisuuteen. Alueen arvokkaimmille luontokohteille ei tule rakentaa, kuten arvoniityille ja niittyverkostolle, joille osuu poikkeuksellisen arvokas ja monilajinen myrkkypistiäisalue. Alueella on myös uhanalaisia luontotyyppisiä sekä Mellunkylänpuro, jonka puroluonnon ja koko puronvarren kunnostusta sekä palauttamista monilajiseksi elinympäristöksi tulee jatkaa. Heiveröistä metsäverkostoyhteyttä tulisi ainoastaan vahvistaa.

Suunnittelualaue ja aikataulu

Yhdistys esittää, että arvokkaita niittyjä ja perinneympäristöjä sisältävät Uussillanpuisto ja Linnavuorenpuisto rajataan kokonaisina suunnittelualueeseen. Tämä toimenpide olisi erityisen tärkeä alueen arvokkaan myrkkypistiäiskohteen takia. Luontokartoituksia on jatkettava puuttuvilta osin ja estettävä luontoalueiden köyhtymistä ja häviämistä. Monimuotoisuutta tulee lisätä puistoihin, pihoihin, kaduille ja erilaisiin välitiloihin. Työryhmässä tulisi olla ekologi, tämä toisi suunnitteluun arvokasta tietoa ja ymmärrystä elinympäristöistä ja kokonaisista ekosysteemeistä kohtaan.

Hyviä tavoitteita, mutta uhanalaiset hyönteiset on unohdettu

Hyvä että tavoitteena on turvata luonnon monimuotoisuuden, luonnonsuojelun ja ekologisen verkoston sekä metsäverkoston kannalta tärkeät alueet. Painoarvoa pitäisi kuitenkin myös olla luontoarvoja vähemmän sisältävillä alueilla.

Hyönteistutkija on raportissaan huomauttanut, että uhanalaisten myrkyypistiäisten säilymisen takia kartoitetut puistot tulisi hoitaa siten, että koko niittyalue säilyy avoimena ja rakentamattomana. Etenkin siirtolapuutarha-alueen toteutuminen Linnavuorenpuistossa olisi tuhoisaa uhanalaisille hyönteislajeille. Siirtolapuutarhan sijaan voisi toteuttaa pienen, luonnon monimuotoisuuteen keskittyvän koulupuutarhan niityn laidalle, sellainen puuttuu Itä-Helsingistä. Monimuotoisuutta olisi syytä myös lisätä muuttamalla nurmikoita niityiksi ja istuttamalla pölyttäjille tärkeitä puu- ja pensaslajeja.

Niityt, pölyttäjät ja luonnon monimuotoisuus alueen identiteettitekijöinä

Ehdotamme itäisen bulevardikaupungin identiteetin tekijöiksi niittyjä ja pölyttäjähönteisiä. Itäisen bulevardikaupungin itäosan nimikkoeläimeksi sopisi erittäin vaarantunut pukinjuurimaamehiläinen sekä nimikkokasviksi ruusuruoho, joka kasvaa runsaana arvoniityillä.

Vastine:

Itäväylän suunnitteluperiaatteiden yhtenä lähtökohtana on ollut tunnistaa suunnittelualueen luonnolle tärkeät kohteet sekä luontotyypit ja välttää näille alueille kohdistuvaa maankäyttöä. Uussillanpuisto ja Linnavuorenpuisto kuuluvat suurelta osin Itäväylän suunnitteluperiaatteiden aluerajaukseen ja niiltä osin puistoalueet tulevat säilymään rakentamattomina ympäristöinä. Suunnitteluperiaatteiden ulkopuolelle jäävien puisto-osien tilannetta tutkitaan muissa tulevien kaavojen ja aluekehittämiskokonaisuuksien yhteydessä. Suunnittelualueen luontokartoituksia tehdään sitä mukaan, kun suunnitelmat tarkentuvat. Kartoituksia tehdään myös muissa suunnitteluhankkeissa ja selvityksissä, jotka eivät suoraan kytkeydy suunnitteluperiaatteiden prosessiin. Monimuotoisuuden lisääminen on tärkeä tavoite ja yhtenä suunnitteluperiaatteiden lähtökohtana. Monimuotoisuutta voidaan tukea muun muassa kohdentamalla rakentaminen ensisijaisesti vähäisiä luontoarvoja sisältäville alueille sekä suosimalla korttelirakenteita, jotka mahdollistavat vehreiden ja monimuotoisten piha-alueiden muodostamisen.

Sähköpostitse tullut mielipide nähtävilläoloajan ulkopuolella

Mielipiteessä suhtaudutaan kriittisesti rakentamisen lisäämiseen sekä viheralueiden vähenemiseen ja esitetään kritiikkiä suunnitteluperiaatteiden tiedottamisen osalta.

Åsikt 2

Vi som bor i området har valt boplatsen på grund av det lugna villaområdet med små trädgårdar och närhet till naturen. Det som är obyggd vill vi ha kvar som naturområde. Obebyggda områden är viktiga lekplatser för barnen. De ska inte förstöras av höghus, och vi vill inte att våra hem ska hamna rivas för att höghus skall byggas istället.

I likhet med Helsingfors annektering av Östersundom, trots Sibbobornas protester, verkar staden villja överta ett stort område runt Botbyåsen och Österleden för att fylla det med höghus trots att invånarna fullkomligt motsätter sig planerna. När ska staden börja bry sig om och lyssna på de människor som redan bor i Helsingfors istället för att locka nya invånare på bekostnad av de som redan bor på området? Åsiktsgivaren önskar få svar på vad som är på gång angående planerna för Botbyåsen samt vad som krävs för att planerna skulle kunna stoppas.

Det räcker inte med att ha en annons i Helsingin Uutiset, den måste också finnas i Hbl. Finland är ett tvåspråkigt land. Ett brev hem är det rätta sättet att informera om planer.

Kartan som syntes i materialet var otydlig, det borde framkomma tydligt var man planerar att bygga och hur mycket.

Bemötande:

Genom planeringsprinciper utforskas områdets utvecklingspotential och principiella lösningar för markanvändningsförnyelse och utveckling.

Några ansökningar om detaljplaneändringar har mottagits från området. Därför har vi börjat göra planeringsprinciper så att vi genom dem kan få en uppfattning om området som helhet, och vi kan även använda dem för att informera markägare likvärdigt, t. ex. om de är villiga att göra förändringar på sina tomter.

Utgångspunkten för eventuell platsspecifik kompletteringsbyggnad är samarbete med markägare/tomthyresgäster. Det är möjligt för markägare eller hyresgäster att utveckla de fastigheter de äger/förvaltar och staden gör nödvändiga markanvändningsavtal och tilläggsbyggnadsavtal för arrenderade tomter m.m. i samband med detaljplaneändringar.

Planeringsprinciperna syftar till att ta hänsyn till framtidens olika utvecklingsriktningar med tillräcklig förväntan och genom dem utforskas den utvecklingspotential som området möjliggör, vilket ger tillräckligt med utrymme för förändringar. Detta är en mycket långsiktig planeringsprincipnivå.

Planeringsprinciperna behandlas av stadsmiljönämnden den 9 maj 2023

Planeringen är på planeringsprincipnivå, som följer generalplanen från 2016. Det är ett strategiskt planeringsverktyg och baseras på generalplanen från 2016. Den mer detaljerade planeringen sker på detaljplanläggningsnivån. Eftersom vi inte är i det stadiet ännu, så finns det inga mer detaljerade planer för tillfället.

Enligt språklagen ska en tvåspråkig myndighets kungörelser och publikationer samt annan information som ges till allmänheten ges på finska och svenska. Till exempel publiceras därför tidningsnotiser relaterade till detaljplanering i Helsingfors på både finska och svenska.

Uutta Itä-Helsinkiä – tilaisuus verkossa OAS:in ja suunnitteluperiaatteiden luonnoksen nähtävilläolon 9.5.–6.6.2022 aikana

11.5.2022 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteita esiteltiin pääpiirteittäin Uutta Itä-Helsinkiä asukasillassa verkossa. Illan aikana esiteltiin lukuisia muitakin Itä-Helsingin ajankohtaisia hankkeita. Tilaisuudessa kerrottiin suunnitteluperiaatteiden keskeinen sisältö ja tiedotettiin OAS:n nähtävilläolosta sekä asukaskyselystä, joka oli avoinna verkossa 9.5.–6.6.2022. Tilaisuudessa sai esittää kysymyksiä chatissä. Esitettyihin kysymyksiin vastattiin sekä suullisesti tilaisuudessa että kirjallisesti chätissä. Tilaisuus tallennettiin ja se oli katsottavissa kaksi viikkoa Kaupunkiympäristön YouTube -kanavalla.

Asukas- ja infotilaisuudet OAS:in sekä suunnitteluperiaatteiden luonnoksen nähtävilläolon jälkeen

8.6.2022 Vartioharjun yritysalueen toimijoiden tapaaminen Linnanherran yritysalueella

Linnanherran yritysalueen toimijoita ja yrittäjiä tavattiin paikan päällä ja kuultiin heidän näkemyksiään ja toiveitaan alueen kehittämistä. Paikalla oli kahdeksan yrityksen toimijaa ja asiantuntijoita kaupunkiympäristötoimialan asemakaavoituksesta, liikennesuunnittelusta, maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelusta, kaupunginkanslian elinkeino-osastolta ja aluerakentamisyksiköstä.

Alueen toimijat esittivät parannusehdotuksia koskien mm. joustavampia rakentamismahdollisuuksia tonteilla, suuremman kääntöpaikan ja pysäköintialueen tarpeesta Linnanherrankujan päässä, yritysalueen opastekyltistä, uudesta bussipysäkistä Itäväylän varrelle, pysäköintirajoituskyttien määräysten tarkistamista ja lumitöiden toimimattomuudesta talvisin. Nämä koskivat tilannetta, kun aluetta kehitetään teollisuusalueena. Joidenkin toimijoiden taholta on tullut toiveita, että alueelle mahdollistetaan myös asumista ja vähintäänkin hybridirakentamista.

13.6.2022 Vartio- Mellunkylän omakotiyhdistys ry:n asukasilta Vartiokylän kirkolla

Arkkitehti Maria Isotupa, johtava maisema-arkkitehti Marko Ahola ja tonttiasiamies Arto Korkeila vierailivat Vartio- ja Mellunkylän omakotiyhdistyksen ry kutsumina Vartiokylän kirkolla esittelemässä Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteiden luonnosta. Tilaisuudessa oli noin 70 asukasta. Eniten kysymyksiä ja kommentteja tuli suunnitteluperiaatteiden sisällöstä ja tarpeellisuudesta aikajänteen ollessa kovin pitkä, pientalovaltaisen alueen rakentamisesta, vuorovaikutuksen vaikuttavuudesta, kerrostalorakentamisesta pientalojen viereen, aikataulusta. Huolta kannettiin kodin säilymisestä tehokkaamman rakentamisen kustannuksella. Lisäksi kysyttiin, onko täydennysrakentamiselle todellista tarvetta, kuinka paljon asukasmäärä lisääntyy alueella ja miksi juuri Vartiokylää täytyy täydennysrakentaa sen ollessa hyvä ja turvallinen asuinalue.

1.12.2022 Verkkotilaisuus Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet

Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteista pidettiin asukastilaisuus verkossa Teams-kokouksena 1.12.2022. Tilaisuudessa sai esittää kysymyksiä sekä chatissä että pyytämällä puheenvuoron. Esitettyihin kysymyksiin vastattiin sekä suullisesti että kirjallisesti chätissä. Tilaisuus tallennettiin ja se oli katsottavissa kaksi viikkoa Kaupunkiympäristön YouTube -kanavalla.

Puheenjohtajana toimi vuorovaikutuskonsultti Meri Lampinen. Asemakaavoituksesta läsnä olivat arkkitehti Maria Isotupa sekä yksikön päällikkö Hanna Pikkarainen. Lisäksi paikalla olivat liikenneinsinööri Jussi Jääskä vastaamassa liikenteeseen liittyviin kysymyksiin, tiimipäällikkö Peter Haaparinne Tontit-palvelusta vastaamassa maapoliittisiin kysymyksiin sekä yleiskaavoituksesta Katri Backman.

Eniten kysymyksiä ja kommentteja tuli pientalovaltaisen alueen rakentamisen tarpeellisuudesta, pientalovaltaisen alueen rakentamisen tarpeellisuudesta, melu- ja pienhiukkaspäästöistä, liikenteestä, vuorovaikutuksen vaikuttavuudesta ja asukkaiden kuulemisesta, suunnitelman yleiskaavan mukaisuudesta, liikenne- ja pysäköintijärjestelyistä sekä aikataulusta. Keskustelua syntyi täydennysrakentamisen ilmastovaikutuksesta, päiväkotitoimintojen riittämättömyydestä ja suunnitteluperiaatteiden esitystekniikasta. Lisäksi kysyttiin, onko täydennysrakentamiselle todellista tarvetta, kuinka paljon asukasmäärä lisääntyy alueella ja miksi juuri Vartiokylää täytyy täydennysrakentaa. Oltiin myös huolissaan oman kodin menettämisestä erityisesti vuokratonteilla.

Asukastilaisuuden 1.2.2022 muistio on liitteenä.

8.2.2023 Uutta Itä-Helsinkiä asukasilta

Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteita esiteltiin pääpiirteittäin Uutta Itä-Helsinkiä asukasilta verkossa Teams-kokouksena 8.2.2023. Illan aikana esiteltiin lukuisia muitakin Itä-Helsingin ajankohtaisia hankkeita. Tilaisuuteen oli tullut kysymyksiä ennakkoon Kerro kantasi -palvelun kautta, ja niihin vastattiin verkkotilaisuuden esityksessä sekä chätissä. Tilaisuus tallennettiin ja se oli katsottavissa kaksi viikkoa Kaupunkiympäristön YouTube -kanavalla.

Yhteenveto asukastilaisuudesta 1.12.2022

Asukastilaisuuden muistio on vuorovaikutusraportin liitteenä.

KYSYMYKSET/KOMMENTIT & VASTAUKSET TEEMOITTAIN

1.12.2022 VERKKOTILAISUUS ASUKKAILLE ”ITÄISEN BULEVARDIKAUPUNGIN ITÄOSAN SUUNNITTELUPERIAATTEET”

31.3.2023 Muutos / tarkennus vastaukseen s. 3 – 4 koskien kysymystä ”Mitä tapahtuu rakennuksille, jotka ovat kaupungin vuokratontilla? Puretaanko kaupungin vuokrasopimus ja rakennukset hävitetään?”

Tässä dokumentissa on kooste 1.12. pidetyssä asukasverkkotilaisuudessa esitetystä kysymyksistä ja kommentteista. Itse tilaisuuden esitys oli rakennettu siten, että myös sen aikana vastattiin sekä yleisempiin että ennakkoon tulleisiin kysymyksiin.

TIIVISTYVÄ YMPÄRISTÖ JA KAUPUNGIN / ASUKASMÄÄRÄN KASVU

Kysymys / kommentti:

Kyseessä oleva suunnitelma sisältää alueen asukasmäärän tuplaamisen. Asukasmäärän tuplaaminen uhkaa sekä alueen identiteettiä sekä jyrää nykyisiä asukkaita. Miksi haetaan epätervettä kasvutahdia yksittäiselle alueelle?

Meillä on täällä hyvä asua. Miksi tänne pitää ahtaa lisää ihmisiä?

Ei kiitos kaupunkimaisempaa ja urbaanimpaa betoniviidakkoa. Havainnekuvista olisi hyvä saada enemmän vaihtoehtoja, jossa olisi pientaloasumista, eikä kerrostaloja.

Kalatataman tapainen kerrostalorakentaminen ei johda vihreyteen, vaikka jokainen katto olisi vihreä. Talot ovat korkeita, hyönteiset eivät voi hyödyntää. Talojen välissä tuulee ja aurinko tekee olemisesta mahdottoman. Ei lisää tällaista!

V:

Helsingin kaupunkistrategian 2021-2025 ”Kasvun paikka” tavoitteena on mm. kaupungin asukasmäärän kasvun mahdollistaminen. Suunnitteluperiaatteiden alue on Helsingin yleiskaavassa 2016 osoitettu pääasiassa asuntovaltaiseksi alueeksi. Lisäksi suunnittelua ohjaavat Helsingin kaupungin useat muut ohjelmat ja linjaukset, kuten Hiilineutraali Helsinki 2030, Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma (AM-ohjelma), Ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset 2019-2025, Liikkumisen kehittämisohjelma, Pyöräliikenteen kehittämisohjelma ja Kävelyn edistämishjelma sekä Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma (Vistra).

Helsingin kaupungin tavoitteena on tarjota kaikille asukkaille ja tänne muuttaville asuntoja tilanteesta ja tulotasosta riippumatta. Lähtökohdana on myös mahdollistaa kestävästi kasvava kaupunki monipuoliset asumisen mahdollisuudet huomioiden. Yleiskaava 2016 mahdollistaa kasvua monipuolisesti ympäri Helsinkiä. Yleiskaavan periaatteena on osoittaa osa uudesta rakentamisesta nykyisiin väyläympäristöihin.

Kaupungin eri alueet ovat lähtökohdiltaan hyvin erilaisia. Itäväylän itäosaa suunnitellaan alueen omista lähtökohdista käsin. Ympäröivää aluetta korkeampi rakentaminen väylän varressa voi toimia myös esteenä melulle ja pienhiukkasille.

SUUNNITTELUPERIAATTEIDEN TARKOITUS

Kysymys / kommentti:

Miksi tätä suunnitellaan? Kukaan täällä ei tätä halua. Haluatteko te, että teiltä menee koti alta?

V: Näiden suunnitteluperiaatteiden kautta tutkitaan alueen kehittämispotentiaali sekä maankäytön uudistamisen ja kehittämisen periaatteellisia ratkaisuja. Kyseessä on siis suunnitteluperiaatetasoinen ja strateginen suunnitteluväline, jonka pohjana on yleiskaava 2016:n mahdollistama muutos.

Suunnitteluperiaatteissa pyritään huomioimaan tulevaisuuden eri kehityssuunnat riittävästi ennakkoiden ja niiden kautta tutkitaan alueen mahdollistama kehittämispotentiaali jättäen riittävästi tilaa muutoksille. Edelleen painotan tilaisuudessakin toistamani seikan, eli että **kyseessä on erittäin pitkän aikavälin suunnitteluperiaatteellinen taso, ja että jos muutoksia tulee yksityisomisteisille tonteille, niin aloitteena ovat maanomistajat, ja jos vuokratonteille, niin siinä tontin vuokraajat. Suunnitteluperiaatteet ovat siten ennemminkin mahdollisuuksia ja vaihtoehtoisia kehityskulkuja esittelevä.** Niistä päättää kaupunkiympäristölautakunta, eivätkä ne ole oikeusvaikutteisia yleis- ja asemakaavojen tapaan.

Suunnitteluperiaatteiden valmistelu on tullut vireille kaupungin aloitteesta, mutta sen laatimiseen ryhtymiseen ovat vaikuttaneet mm. alueelta tulleet muutamat asemakaavamuuoshakemukset. Näiden myötä on ryhdytty tekemään suunnitteluperiaatteita, jotta saamme niiden kautta käsityksen alueesta kokonaisuutena, ja voimme myös niiden avulla myös tiedottaa maanomistajia tasapuolisesti esim. jos heillä on halukkuutta muutoksiin tonteillaan. Suunnittelussa huomioidaan maanomistajien, maata vuokraavien ja asukkaiden tarpeita ja toiveita.

Suunnitteluperiaatteiden alueella olevat tontit ovat sekä yksityisten että kaupungin omistamia. Lähtökohdana mahdolliselle tonttikohtaiselle täydennysrakentamiselle on yhteistyö maanomistajien / tontinvuokralaisten kanssa. Maanomistajien tai vuokralaisten on mahdollista kehittää omistamia/hallitsemia kiinteistöjään ja kaupunki tekee tarvittavat maakäyttösopimukset ja vuokratonttien täydennysrakentamissopimukset ymv. asemakaavamuuoksen yhteydessä. Täydennysrakentaminen on alueen maanomistajille ja maanvuokralaisille mahdollisuus hyötyä taloudellisesti lisärakentamisesta, ja myös tästä on tarpeen viestiä. Vuokratonttien täydennysrakentamisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia vuokratonttien täydennysrakentamisen periaatteita ja päätöksiä. **Eli kaupunki ei kaavoita yksityisten maalle (ei yksityisomisteiselle eikä kaupungilta vuokratulle) ellei omistaja / vuokraaja niin itse halua ja hae asemakaavamuuosta.**

Alueen tulevaisuuden kehittyminen sisältää erilaisia epävarmuustekijöitä – suurimpana mm. se, että tuleeko Itäväylää pitkin koskaan esimerkiksi pikaratikkaa. Pikaratikkainvestointi on joka tapauksessa mahdollinen vasta pitkällä tulevaisuudessa.

AIEMMAT SUUNNITELMAT ITÄVÄYLÄN VARRELLE

Kysymys / kommentti:

Miksi tälle alueelle on annettu rakentaa uusia taloja, jos tätä hanketta ajetaan eteenpäin?

V: Mm. Itäväylän kaakkoispuolen rakennukset on rakennettu aiemman yleiskaavan pohjalta (yleiskaava 2002). Yleiskaava 2016 kantavia ajatuksia on kaupunkibulevardien rakentaminen, joissa liikennealueet pyritään sitomaan osaksi kaupunkirakennetta. Aiemmin väylämäisiin liikennealueisiin haettiin rakentamisella lähinnä etäisyyttä ja väylät jakoivat selkeämmin asuinalueet. Nykyisen pyritään ehjempään kaupunkirakenteeseen. Kaupungin kehittyminen on jatkuvaa ja tavoitteiden muuttuminen näkyy kaupunkikuvassa.

PALVELUT

Kysymys / kommentti:

Metroasema on jo Puotilassa, bussit kulkevat jo nyt Östersundomiin jne. ja laajat palvelut ovat lähellä Itäkeskuksessa, Prismassa ja Eastonissa. Ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksia löytyy. Vain asukkaitako tulisi lisää ja tiiviimpää asumista?

V: Mm. alueen päiväkotit ja kouluverkko kehitetään asuinrakentamisen ja kaavoituksen yhteydessä, eli asukasluvun mahdollisen kasvun myötä osoitetaan tarvittavat maankäytön tilavaraukset koulu- ja päiväkotitonteille. Myös pienimuotoisia kaupallisia palveluja, kuten lähikauppaa, on mahdollista rakentaa asiakasmäärän kasvaessa.

OMAKOTITALOT JA NIIDEN ARVO

Kysymys / kommentti:

Omakotiasujat investoivat asumiseen Helsingissä, eihän kaavamuutoksella ole vaikutusta nykyisiin omakotitalotontteihin ja niillä olevien talojen arvoihin arvoja alentavasti? Eihän kunnostamista estetä, jotta talojen arvo säilyy pitkällä aikavälillä?

V: Mikäli kaupunki päätyy ostamaan vuokraoikeuden rakennuksineen, kauppahinta vastaa markkina-arvoa. Kaupunki käyttää sen määrittämiseen myös ulkopuolista auktorisoitua arvioitsijaa.

Omakotikiinteistöjen arvomuutokset riippuvat ensi sijassa markkinatilanteesta/suhdanteesta ja millaisia taloja omakotikiinteistöistä kiinnostuneet haluavat. Talon kunnon, tason ja ostajien mieltymysten lisäksi arvomuutoksiin vaikuttanevat lähivuotina voimakkaasti myös energiatehokkuus, lämmityskustannukset, peruskorjaustarpeet. Vuokratontin vaikutus hintatasoon vaihtelee sekin voimakkaasti suhdanteiden mukaan. Kuten nytkin asuntomarkkinoilla nähdään, olemme pitkän ja voimakkaan suhdannehuipun jo ohittaneet ja asuntohinnat ovat kääntyneet laskuun. Laskevan trendin pituutta ja määrää ei kukaan pysty luotettavasti ennustamaan – suhdannemuutokset tulevat lopulta aina yllätyksenä.

Kaupunki ei millään voi eikä halua estää ketään pitämästä taloaan kunnossa. Ylikorjaamista ei kuitenkaan kannata tehdä, koska se harvoin nostaa arvoa kustannustaan vastaavalla summalla.

KAUPUNGIN VUOKRATONTIT JA NIIDEN TULEVAISUUS

Kysymys / kommentti:

Mitä tapahtuu rakennuksille, jotka ovat kaupungin vuokratontilla? Puretaanko kaupungin vuokrasopimus ja rakennukset hävitetään?

V: [Kaupunki ei voi yksipuolisesti lopettaa voimassa olevia maanvuokrasopimuksia. Maanvuokrasopimukseen on myös kirjattu vuokralaisen oikeus jatkaa vuokrasopimusta.](#)

2 §.

Vuokramiehellä on etuoikeus vuokrakauden päättyessä saada tontti uudelleen vuokralle, sikäli kuin se uudestaan luovutetaan vuokralle samanlaiseen asuntotarkoitukseen.

Jos vuokramies haluaa käyttää mainittua etuoikeutta, on hänen siitä tehtävä viimeistään yhtä vuotta ennen vuokrakauden päättymistä kaupungille kirjallinen ilmoitus uhalla, että hän muutoin voi menettää tämän oikeutensa.

Tilanteessa, jossa vuokratontin käyttötarkoitus asemakaavaprosessissa olisi muuttumassa nykyisestä hyvin poikkeavaan käyttötarkoitukseen kaupunki on valmis ostamaan kyseisen kiinteistön sen nykykäytön mukaisesta markkina-arvosta ennen vuokra-ajan päättymistä. Markkina-arvon määrittämisessä kaupunki käyttää apunaan ulkopuolisia kiinteistöarvioinnin ammattilaisia. Markkina-arvon määrittämiselle oletuksella, että maanvuokrasopimus olisi jatkettavissa. Kaupunki mahdollistaa myös myyjälle hallintaoikeuden myymiinsä rakennuksiin ja sovittavan kokoiseen pihaan, ellei tarvitse aluetta välittömästi käyttöönsä. Myyjän hallintaoikeus on tällöin pääsääntöisesti voimassa toistaiseksi. Sen irtisanomisaika on myyjällä 3 kk ja kaupungilla 12 kk. Jos kaupungin käyttöönotto tarpeeseen on pitkä aika, kaupunki voi siirtää kaupungin ensimmäistä irtisanomisajankohtaa kaupantekopäivää myöhäisemmäksi. Lähtökohtaisesti kaupunki ei ennenaikaisesti pura käyttökelpoisia rakennuksia, joille löytyy käyttöaika huomioon ottaen taloudellisesti mielekästä käyttöä.

Muistutuksena kuitenkin, että jo uuden asemakaavan alkuvaiheessa kiinteistökehittäjät ja rakennuttajat voivat olla hyvinkin kiinnostuneita tekemään kanssanne esisopimuksen kiinteistönsä kaupasta tasolla, joka ylittää kiinteistönsä nykykäytön mukaisen markkina-arvon. Kaupungin kannalta tärkeintä on uuden asemakaavan toteutuminen. Kaupungille ei ole merkitystä toteuttaako kaavan kaupunki vai ostaja, jolle vuokralainen on kiinteistönsä myynyt.

Kaupungilla on tällä hetkellä vireillä satakunta kerrostalojen täydennysrakentamisen kaavamuutoshanketta vuokratonteilla. Eri puolilla kaupunkia sijaitsevien hankkeiden vuokralaisilla on pääosin mukanaan kumppani, joka ostaa vuokralaisen vuokraoikeuden täydennysrakentamista mahdollistavaan osaan vuokratonttia. Yleensä he ovat aloittaneet yhteistyönsä kaupungin kanssa jo ennen varsinaisen kaavaprosessin.

PIENTALOASUMINEN HELSINGISSÄ

Kysymys / kommentti:

Helsingin kaupungissa noin 86 % on kerrostaloa-alueita. Miksi Helsingissä ei panosteta monipuoliseen kaupunkikuvaan tarjoamalla pientaloalueita? Tuleeko kaikkien asua kerrostaloissa?

V: Helsingin asunnoista 85,7 % oli kyllä kerrostaloasuntoja (2019), sitä kysyjä tarkoittanee. Pientaloja oli 13,2 %, tuntemattomia 1,1 %. Kerrostaloalueita (voimassa olevia kerrostalojen kaavayksiköitä koko Helsingin maapinta-alasta) on 26,7 / 214,0 km² = 12,5 %. Rakennetusta alueesta toki enemmän, mutta ei 86 %.

Uusia pientaloalueita on kyllä kaavoitettu viime vuosinakin. Helsingin pientalotuotanto on ollut 2010-luvulla Helsingissä n. 500 asuntoa vuodessa, mikä on hieman enemmän kuin Vantaalla ja hieman vähemmän kuin Espoossa. Yleiskaava 2016 mahdollistaa pientaloalueilla tehokkuuden nostamisen 0,4:ään koko kaupungissa, ja potentiaalia on vielä käyttämättä. Potentiaalın realisoitumiseen vaikuttaa mm. yksityinen maanomistus, joka on Helsingin pientaloalueilla merkittävä. Tulevaisuudessa mahdollisuuksia pientalorakentamiselle voi olla Östersundomissa, jossa on tällä hetkellä valmisteilla osayleiskaava. Sitä ennen pientalorakentamisessa painottuu nykyisten pientaloalueiden täydennysrakentaminen.

Tästä huolimatta valtaosa Helsingin nykyisistä ja tulevista asunnoista on kerrostaloissa. Se on tyypillistä suurille kaupungeille, koska niissä maa on kallista. Tiivistyminen myös luo synergiaetuja; kasaa yhteen väkeä ja koulutusta synnyttäen työpaikkoja, joita ei pienissä taajamissa tai maalla ole. Myös joukkoliikenne, varsinkin raideliikenne, tarvitsee isoja joukkoja, ja nämä kehitykset ruokkivat toisiaan.

Kantakaupunkimainen rakenne on harvinaisuus Suomessa, ja pääkaupunkiseudullakin lähes kaikki siitä on Helsingissä. Helsingissä sitä siis kannattaa jatkaa, pientaloja kannattaa kaavoittaa enemmän kauemmas

keskustoista, esim. kehyskuntiin. Ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja luontokadon torjunnan kannalta kaupunkiseudun tiivistäminen joukkoliikenteen äärelle, kuten myös kävely ja pyöräily paremmin mahdollistaen, on tärkeää.

Toisaalta yleiskaava 2016 ei myöskään laajoissa mitoissa ehdota pientaloalueita muutettavaksi kerrostaloalueiksi, pyrkien säilyttämään siinä suhteessa monipuolista kaupunkikuvaa – kuten tekevät myös viheralueet, palvelut, työpaikat ja erilaiset maisemat.

BULEVARDIMITOITUS

Kysymys / kommentti:

Mistä tila Bulevardille saadaan?

Itäväylän on nyt jo kapea ja asumisrakennuksia tien varressa. Puretaanko ne bulevardin tarvitseman ratikkaväylän, 2+2 ajokaistojen ja pyörä/kävelytien tilalta?

Jos Itäväylälle tulee ratikkalinja ja 2+2 autokaista sekä kävely- ja pyörätiet, mitä tapahtuu Itäväylän varrella oleville yksikerroksisille rakennuksille? Itäväylä on nyt jo liian kapea nykyiselle liikenteelle.

V: Voimassa olevan asemakaavan tieliikenteelle tarkoitettu alue (LT) ja sen vieressä olevat suojaviher alueet ovat riittävät nyt tehdyille liikennevarauksille alustavien piirustusten perusteella. (jalkakäytävät, pyörätiet, ajorata 2+2 kaistaa sekä raitiotie). Tällä hetkellä vaikuttaisi siltä, että väylän varressa olevia rakennuksia ei tarvitse purkaa.

<https://kartta.hel.fi/link/bL8n5g>

Itäväylä on tällä hetkellä valtion maantie, joten vastuu investoinneista liikenteen välityskyvyn parantamiseksi kuuluu Uudenmaan ELY-keskukselle ja väylävirastolle.

LIIKENNE JA SEN TOIMIVUUS

Kysymys / kommentti:

Itäväylä on nyt jo ruuhkainen. Ja mitä on Östersundomin suunnitelmien tulos? Jos asukasmäärä siellä kasvaa niin miten liikenne saadaan sujumaan?

Tämä liikenteen hakeutuminen muille kaduille bulevardihankkeissa oli yleiskaavan selvityksissä esitetty eli se on todellinen vaara ja luonnollinen seuraus tästä.

Laajasalon väylä on tällä hetkellä täysin tukossa ja siinä on "hyvä" esimerkki bulevardiosimisprosessista.

Itäväylän estevaikutuksen vähentäminen tarkoittaisi nykyistä tiheämpää risteysväliä ja lisää poikittaisyhteyksiä. Ei tunnu ihan uskottavalta.

V: Ajouradan leventäminen Vartioharjusta Kehä III:lle saakka poistaa autoliikenteen välityskykyongelman. Koska kyseessä on toistaiseksi valtion maantie, niin vastuu kuuluu ELY-keskukselle ja Väylävirastolle.

Östersundomin osayleiskaavatyö on käynnissä, ja sen yhteydessä selvitetään alueen asukasmäärän kasvun vaikutukset liikennejärjestelmään.

LIKENNERUUHKAT:

Kysymys / kommentti:

Onko teidän mielestänne Itäväylällä ruuhkaa? Ainoastaan 16.00 aikaan?

V: Varmaan ruuhkia on muulloinkin. Suomalaiset ruuhkat eivät kuitenkaan ole mitään tunti- ja päiväkausia kestoltaan, vaan purkautuvat varsin nopeasti. Suomessa usein pelkkä liikenteen jonoutuminen koetaan ruuhkaksi.

ILMASTOVIISAUS

Kysymys / kommentti:

Selvitysosassa kerrotaan, että yleiskaavan mahdollistaman tehokkuuden ja bulevardimaisemman kaupunkitilan saavuttaminen edellyttäisi nykyisen rakennuskannan purkamista valtaosin. (s 45). Tämä ei liene ilmastoviisasta.

V: Lause, johon viitataan, oli toteamus, mitä yleiskaavassa osoitettu rakentaminen tarkoittaisi, eikä siinä ole otettu kantaa siihen tapahtuuko näin saatikka olisiko se tarkoituksenmukaista näin kuvatulla tavalla. Suunnittelupariaatetasolla ilmastoasioihin kirjataan vaikuttavia keinoja, joilla edistetään vähähiilistä rakentamista (rakennusten hiilijalanjäljen ohjaaminen, rakennuskannan energiatehokkuuden parantaminen peruskorjausten yhteydessä, pohjarakentaminen sekä kiertotalous, jonka osalta painotetaan ratkaisuja, jotka vähentävät päästöjä jo rakentamisvaiheessa), paikallisia energiaratkaisuja (jatkosuunnittelu tehdään uusiutuvan alueellisen ja korttelikohtaisen energiajärjestelmän periaatteella) ja luonnonmukaisia hulevesiratkaisuja.

VIHERALUEET:

Kysymys / kommentti:

Katri B totesi, että yleiskaavalla varmistetaan, että tärkeimmät viheralueet turvataan. Missä ne ovat tällä hankealueella?

Eihän yksityisten maanomistajien taloja tulla raivaamaan puistojen tai leikkipaikojen tieltä (nyt piirretty karttaan ympyrä, jossa varaus viheralueesta)?

Kalatataman tapainen kerrostalorakentaminen ei johda vihreyden vaikka jokainen katto olisi vihreä. Talot ovat korkeita, hyönteiset eivät voi hyödyntää. Talojen välissä tuulee ja aurinko tekee olemisesta mahdottoman... Ei lisää tällaista!

Kaupungin ilmastostrategian mukaan viheralueita ei tulisi tässä ilmastonmuutoksen tilassa hävittää. Kaavan suunnitteluperiaatteiden luonnoksen perusteella Uussillanpuiston alueelle on osoitettu yleiskaavassa 0,4–1,2 tehokkuutta vastaavia pikseleitä.

Kalatatama on uusi urbaanialue. Millä tavalla siellä on toteutettu vihreää kaupunkia. Onko siellä viherkattoja ja -seiniä? Myöskään uusissa kerrostaloissa Itäväylän Shellin kohdalla ei ole viherkattoja.

Miksi sanotaan, että pientareet ovat nk. viheralueita eläimiä ajatellen?

V: Alustavaan suunnitelmakarttaan on merkitty keskeiset ja tärkeimmät säilyvät viheralueet yleiskaavan mukaisesti.

Yksittäisiä taloja ei tulla purkamaan puistojen rakentamiseksi. Leikkipaikan tarvetta esittävä ympyrä on esitetty suuntaa antavasti.

Uussillanpuistoon perustetaan luonnonsuojelualue, jonka rajaus esiteltiin kaavaillassa. Uussillanpuisto on alustavassa suunnitelmakartassa viheralueena.

Paahdeympäristöjen vähenemisen myötä niiden kasvillisuudella ja eläimistöille yhä merkittävämmäksi ovat muodostuneet korvaavat elinympäristöt, joihin kuuluvat erilaiset ihmistoiminnan avoimina pysyvät ympäristöt eli esimerkiksi teiden ja katujen pientareet. Pientareet voivat muodostaa ekologisia käytäviä laajempien keto- ja niittyalueiden välille, joita ovat esimerkiksi monet avokallioalueet, Uussillanpuiston perinnekeho tai Vuosaarenhuipun avoimet alueet.

VIHERYHTEYDET JA KAUPUNKIVIHREÄ

Kysymys / kommentti:

Voisiko näistä asioista puhua yleiskielellä tai selkokielellä. Liikaa jargonia ja viittauksia siihen tai tähän periaatteeseen tai strategiaan. Vastaukset ovat liian ympäröityjä ja vaikeaselkoisia. Esim. viheryhteydet ja kaupunkivihreä. Jne.?

V:

Aihepiiriin liittyen selvityksiä on tehty paljon ja lyhyessä esittelyssä ei kaikkia taustoja ehditä kertomaan kattavasti. Aineistot ovat saatavilla helposti myös verkossa - lisää tietoa erilaisista kaupunkisuunnitteluun vaikuttavista selvityksistä ja ekologisista verkostoista:

Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma:

https://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/aos_2016-2.pdf

Helsingin metsä- ja puustoinen verkosto:

<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-05-19.pdf>

Helsingin niittyverkoston kehittäminen:

<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-22-21.pdf>

YLEISKAAVA

Kysymys / kommentti:

Miten asukkaiden on pitänyt ymmärtää yleiskaavasta, että siihen halutaan tehdä kaupunkibulevardi? Yleiskaavassa on vain ruutuja. Oletatteko että asukkaat ovat yleiskaavaa laadittaessa ymmärtäneet, että

kaavan buleviiva ja ruudut tarkoittavat korkeita kerrostaloja? Eikä osayleiskaava olisi oikeampi väline näin isoon muutokseen?

V:

Kaupunkibulevardin ja ruutujen merkinnät ja määräykset on esitetty yleiskaavan kaavamerkinnöissä kuten kaikki muutkin yleiskaavamerkinnät. Esimerkiksi Helsingin kaupungin karttapalvelussa, kun menee osoittimella Itäväylän päälle, niin esiin ponnahtaa aluetta koskevat määräykset siinä näkyy yhtenä vaihtoehtona kaupunkibulevardi:

<https://kartta.hel.fi/link/bL7WdT>

Yleiskaavan liitemateriaalina on myös yleiskaavan tie-, katu- ja baanaverkosta oma piirustus:

https://www.hel.fi/hel2/ksv/Liitteet/2016_kaava/Yleiskaava_tie_katu_ja_baanaverkko_20160614.pdf

YLEISKAAVAPIKSELIT

Kysymys / kommentti:

A1 alueen merkintä jäi käsittelemättä eli Jätkäsaaren tehokkuus. Miten tämä on mahdollista toteuttaa?

V: Yleiskaava on yleispiirteinen ja tarkemmat suunnitteluratkaisut ratkaistaan detaljisuunnittelussa eli asemakaavoituksessa. Yleiskaava 2016:ssa ruuduista muodostuvat alueet kuvaavat maankäytön pääkäyttötarkoitusta. Alueilla ei ole tarkkaa rajaa. Vierekkäisten eri kaavamääräysten alaisten alueiden maankäyttö sovitetaan yhteen niin, että syntyy toimiva kaupunkirakenne. A1-merkinnän alueen ei ole tarkoitus muistuttaa Jätkäsaarta, joka on yleiskaavassa merkinnällä C2 (kantakaupunki).

OAS JA MIELIPITEET & VUOROVAIKUTUS

Kysymys / kommentti:

Miksi suunnitteluprosessin ainoa palautteen keräyskierron on OAS:n yhteydessä, ainakin OAS:n mukaan? Näkisin, että osallistamisen kannalta parempi menettely olisi, että tiedottaminen ja varsinaisen suunnitteluaineiston kommentointi ja antaminen eivät tapahtuisi yhdellä kertaa. Tuleeko siis vielä uusi lausunto- ja mielipidekierron?

Onko tässä suunnitelmassa otettu huomioon Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteita varten tehdyn karttakyselyn tuloksia? Yltävät varmaan myös tälle alueelle.

V: Uutta Itä-Helsinkiä tilaisuuksissa Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteista on tiedotettu verkkotilaisuuksissa 26.5.2021, 1.12.2021 sekä 11.5.2022 ja Vartio- Mellunkylä -yhdistys asukasillalla 13.6.2022. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) yhteydessä oli nähtävillä 9.5. - 6.6.2022 myös Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteiden luonnos sekä asukaskysely, johon tuli 1040 vastausta. Näistä tehdään vuorovaikutusraportti, joka viedään päättäjille suunnitteluperiaatteiden yhteydessä.

MELU, MELUESTEET JA SUOJAVIHERALUEET

Kysymys / kommentti:

Tarkoittaako tämä suojaviheralueiden käyttö kadun osana valtion rakennuttamien melusteiden purkamista? Nyt olevat asuintalot on rakennettu dB-mitoituksella, jossa nämä melusteet on huomioitu US-mitoituksessa.

Jotta meluhaitta voitaisiin torjua ilman meluaitaa, niin rakennusrivien pitäisi olla yhtenäisiä. Esimerkkikuvien kerrostalot eivät ole melualueella.

Miten käy meluidan?

V: Meluntorjunnasta tulee huolehtia tarkemmassa suunnittelussa. Lähtökohtaisesti liikennemäärän vähentäminen olisi tavoitteellisin keino vähentää melua, mutta varsinkin pääväylillä siihen vaikuttaminen on haasteellista. Siten rakennusten massoittelu on yksi keinoista, jolla pyritään torjumaan tieliikenteestä koituvaa melua kohteissa, johon on tulossa uutta rakentamista. Kyllähän se yleensä vaatii melko yhtenäisiä rakennusmassoja. Esimerkiksi pistetalot olisivat todella hankalia väylän varressa. Kaavaan voidaan asettaa äänitasoerovaatimukset, jotta väylää (melulähdettä) lähempänä sijaitsevien rakennusten sisätiloissa päästään tarpeeksi mataliin melutasoihin. Melusuojauksen roolia meluntorjunnan kokonaisuudessa tulee arvioida, kun siirrytään suunnittelussa luonnostelevaan rakennusmassoja. Yleensä etenkin kovien melutasojen väyläympäristöissä melusuojauksella suojataan tehokkaammin piha-alueita kuin rakennuksia, sillä melu helposti kiipeää ylempiin kerroksiin melusuojauksen yli.

Muutokset liikenneväylissä edellyttävät aina vaikutusten arviointia, joten siinä yhteydessä aina arvioidaan myös melusuojaustarve. Varmaan joissakin paikoissa joudutaan melusteitä siirtämään uuteen paikkaan jalkakäytävien/pyöräteiden takia. Yleisesti: meluidan tulevaisuus riippuu rakennusten sijoittelusta ja massoittelusta suunnittelualueella. Jos nykyisiä rakennuksia ei saada muuten suojaan kuin melusteellä, niin sitten melusteet täytyy säilyttää.

ILMANLAATU

Kysymys / kommentti:

Itäväylän varsi ei ole oikea paikka asuinkerrostalojen sijoittamiselle melun ja pienhiukkasten vuoksi. Jo nyt liian moni helsinkiläinen altistuu terveydelle vaaralliselle määrälle pienhiukkasia ja myös melulle. Nämä molemmat heikentävät terveyttä.

Jos puista joudutaan tinkimään tien leventämiselle niin, eikä tämä ole ristiriidassa vihreän HKI:n kanssa? 4 kaistaa ja ratikka kyllä lisäävät ilmansaasteita, eikä mitään puita ole sitomassa tätä. Ilmanlaatu ei kyllä voi parantua tällä.

Tutkimusten mukaan bulevardit ovat "EI ilmastoystävällisiä", koska ilma ei pääse vaihtumaan ja pöly jää pyörimään kadulle. Mihin tutkimuksiin nämä tämä ympäristöystävällisyys perustuu? Ainakin HKI keskustassa on huono ilman laatu, vaikka on ratikkaa yms.

V: Katutilan tuulettavuudesta täytyy huolehtia tarkemmassa suunnittelussa. Tuulettavuutta voidaan parantaa esimerkiksi monimuotoisella rakennusten sijoittelulla ja katutilan mitoituksella. Toisaalta tulee huomioida jatkosuunnittelussa myös se, että katu reunustavat rakennukset myös estävät ilmansaasteiden leviämistä lähiympäristöön ja piha-alueille. Yleisesti ottaen sekä hiilidioksidi- että pienhiukkaspäästöjä voidaan vähentää tarjoamalla mahdollisuuksia elää ja asua autoriippumattomasti. Raitioteihin tukeutuvan asumisen sijoittaminen lähelle olemassa olevaa kaupunkirakennetta tukee laajemmin kulkutapasiirtymää yksityisautoilusta kestäviin liikennemuotoihin. Mitä vähemmän yksityisautoja, sitä vähemmän hiilidioksidi- ja pienhiukkaspäästöjä. Talvi-aikaan myös nastarenkailla on iso rooli pienhiukkaspäästöjen syntymisessä, sillä niiden tien pinnasta irrottama katupöly vastaa noin 50 % hengitettävistä pienhiukkasista. Toisaalta myös on tärkeää, että autoliikenne käyttää pitkämatkaiseen liikkumiseen pääkatuja, eikä suuntaudu asuntoalueen kokoojakaduille.

AIKATAULU

Kysymys / kommentti:

Miksi bulevardin varsi suunnitellaan ja rakennetaan jo nyt, jo ennen ratikkaa? Se kait on tulossa vasta vuosikymmenien päästä.

Kaupunkibulevardi – kadunvarsi. Miksi suunnitelmaa tehdään nyt laajemmalle kuin kadunvarsi, kaupunkibulevardin sateenvarjon alla?

V: On varsin tavanomainen tilanne, että maankäyttöä toteutetaan vaiheittain ennen kaikkien liikennevarausten toteutumista. Toistaiseksi pikaraitiotien toteutukselle ei ole riittävästi joukkoliikenteen kysyntää, vaan nykyiset bussilinjat tarjoavat riittävän hyvän joukkoliikennepalvelun. Raitiotievaraus tarvitsee oman tilansa, joka pitää ottaa huomioon tämän hetken suunnittelussa.

ESITYSTEKNIikka JA ESITTELYMATERIAALIN TARKKUUSTASO

Kysymys / kommentti:

Karttakuvista on myös hyvin vaikea hahmottaa missä on mitäkin ja mitä aluetta kuvissa on. Voisitteko koettaa kehittää esityksiä selkeämmäksi, että selkeästi näkisi mistä väylistä ja alueista puhutaan tarkemmin? Selkeämpiä ja ymmärrettävämpiä kuvia.

Tarkemmat suunnitelmat tulee esittää; pelkät pikselit eivät riitä.

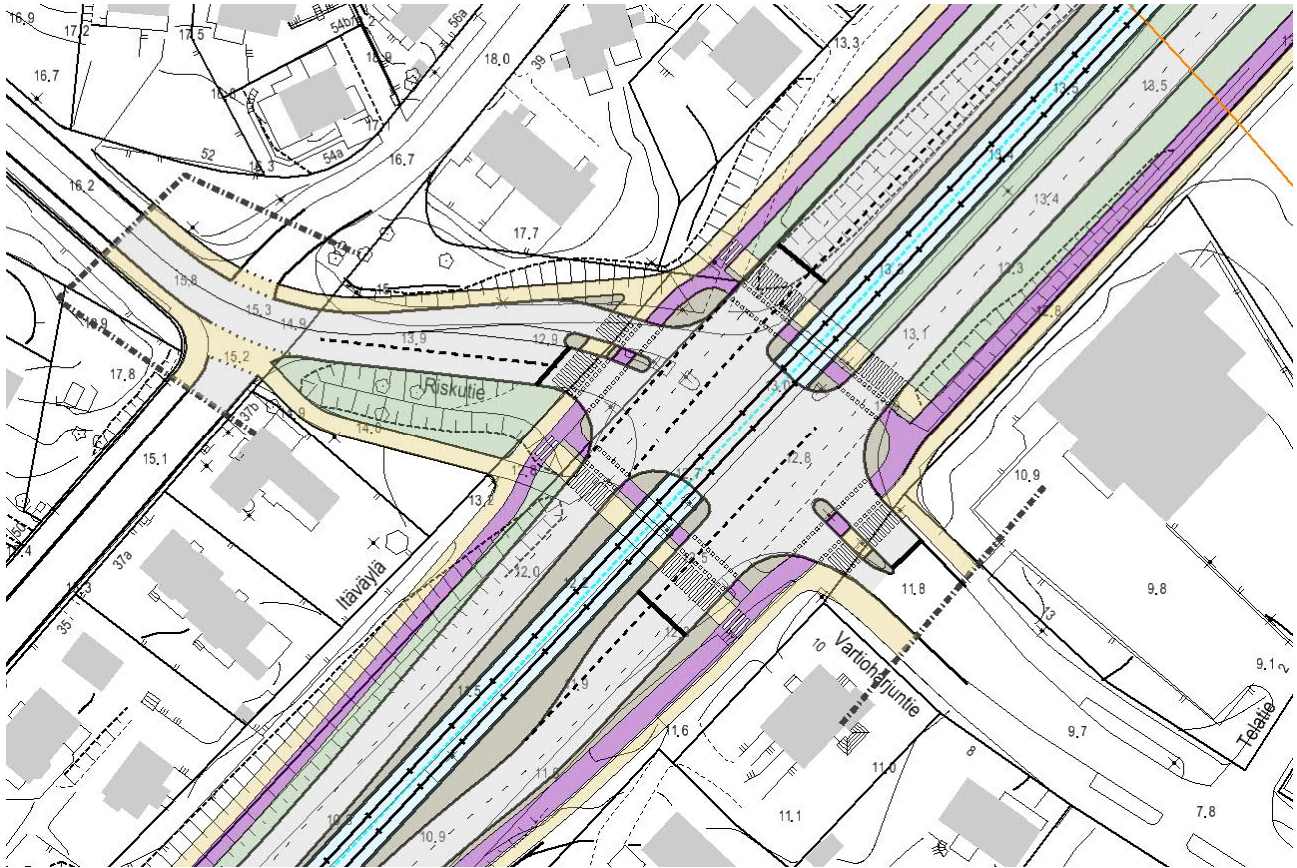
V: Tarkempia suunnitelmia tulee, kun hankkeet lähtevät käyntiin. Nyt luodaan suuntaviivoja sille, miten tarkempaa suunnittelua tulee ohjata.

LIIKENNETILA PLANTAGENIN KOHDALLA

Kysymys / kommentti:

Näyttäkää fyysisesti miten saatte mahtumaan tiet esimerkiksi Plantagenin kohdalle?

V: Alla eike alustavasta suunnitelmaluonnoksesta, jossa on esitetty Itäväylälle ajatellut liikennevaraukset.

ÖSTERSUNDOM JA METROYHTEYS

Kysymys / kommentti:

Eikö olisi kannattavampaa rakentaa metro Östersundomiin? Metro kulkee jo hyvin Puotilaan.

V: Metro on edelleen pikaratikan rinnalla yksi vaihtoehto Östersundomin joukkoliikenteen järjestämisessä. Uuden maankäytön laajuus ja mahdollinen raideyhteystarve ratkeaa osayleiskaavatyön yhteydessä.

TILAISUUDEN TEKNINEN TOTEUTUS JA TIEDOTTAMINEN

Kysymys / kommentti:

Miksei keskustelupalstalle voi kommentoida suoraan? Tekstikenttä on todella lyhyt?

Jokaisella kerralla aikaa on varattu liian vähän ja asiat jäävät kesken.

V: Kokeilimme illassa kysymysten keräämistä Menti-verkkotyökalun kautta. Kokeilun taustalla oli se, että chatissa esitettyjä kysymyksiä on ollut välillä vaikea seurata tai tarkastella kokonaisuutena. Mietimme

jatkoissa kysymysten keräämistä helpommaksi. Illan ohjelmassa oli suunnitteluperiaatteiden esittely, taustan avaamista sekä asukkaiden kysymysten käsittelyä. Esityksissä oli huomioitu paikallisilta asukasyhdistyksiltä saadut ennakkokysymykset. On totta, että kysymyksille ja vastauksille varattu aika ei aivan pitänyt. Pyrimme jatkoissa tilaisuuksissa pysymään paremmin aikataulussa ja varaamaan aikaa aiheen monipuolisempaan käsittelyyn.